

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

บัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

อ.พ. ๑/๒๕๕๓ สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ร่างพระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑, ๒, ๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใด นำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มา กำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ – ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘
และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. สำระสำคัญ	๓
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ กับร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๕
๔. วิวัฒนาการบัตรประจำตัวประชาชน	๑๗
๕. ความคุ้มค่าในการทำบัตรประจำตัวประชาชนให้เด็ก	๒๖
๖. สถิติประชากรแยกตามช่วงอายุ (ปี) เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยอายุไม่เกิน ๑๕ ปี (ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑)	๒๘
๗. ถาม - ตอบ เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)	๒๙
๘. ภาคขึ้นตอนการทำบัตรฯ กรณีต่างๆ	๓๕
๙. ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ กับร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔๗

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดถพงษ์ภูริ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายนิพัทธ์ สระฉันทพงษ์

นิติกร ๘ ว.

นายยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์

นิติกร ๗ ว.

นายอริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า

วิทยากร ๖

นางสาวอุษณีย์ อินทองช่วย

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

กันยายน ๒๕๕๓

หลักการและเหตุผล

แห่งร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตร และแก้ไขระยะเวลาการ
ขอมีบัตร อายุของบัตร และเงื่อนไขในการขยายกำหนดเวลาการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่
หรือขอเปลี่ยนบัตร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ มาตรา ๖ ตรี
มาตรา ๖ เบญจ และมาตรา ๘)

(๒) กำหนดตัวบุคคลที่มีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอ
เปลี่ยนบัตรให้แก่ผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี และกำหนดความผิดของบุคคลที่ไม่ทำหน้าที่
จนพ้นกำหนดระยะเวลายื่นคำขอ (เพิ่มมาตรา ๖ ฉ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

(๓) กำหนดให้บัตรอาจมีหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลของผู้ถือบัตร
และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูล (เพิ่มมาตรา ๗/๑)

(๔) กำหนดเงื่อนไขในการขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับ
บัตรของผู้มีส่วนได้เสีย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

(๕) กำหนดโทษสำหรับกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่บันทึกใน
หน่วยความจำโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือมิใช่เปิดเผยแก่ผู้มีส่วน
ได้เสีย หรือตามคำสั่งศาล หรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
(เพิ่มมาตรา ๑๒)

(๖) ปรับปรุงบทกำหนดโทษกรณีผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยไม่ส่งมอบ
บัตรหรือใช้หรือแสดงบัตรซึ่งหมดสิทธิใช้ และกรณีแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอัน
เป็นเท็จในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร หรือปลอมบัตรหรือใบรับ
และกำหนดความผิดสำหรับผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ยื่นคำขอมีบัตร โดยแสดงหลักฐาน
อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง รวมทั้งกำหนดความผิดสำหรับผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุ

ตั้งแต่สิบห้าปีซึ่งไม่สามารถแสดงบัตรหรือใบรับเมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗)

(๗) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตร
ประจำตัวประชาชนตั้งแต่เกิดไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการ
สาธารณะของรัฐ และปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชน
เพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่างๆ
ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน
สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับ
หลักการดังกล่าวและสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

๑. กำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตร และแก้ไขระยะเวลาการขอมีบัตร อายุของบัตร และเงื่อนไขในการขยายกำหนดเวลาการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ มาตรา ๖ ตริ มาตรา ๖ เบญจ และมาตรา ๘)
๒. กำหนดตัวบุคคลที่มีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรให้แก่ผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี และกำหนดความผิดของบุคคลที่ไม่ทำหน้าที่จนพ้นกำหนดระยะเวลายื่นคำขอ (เพิ่มมาตรา ๖ ฉ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)
๓. กำหนดให้บัตรอาจมีหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลของผู้ถือบัตร และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูล (เพิ่มมาตรา ๗/๑)
๔. กำหนดเงื่อนไขในการขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้มีส่วนได้เสีย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)
๕. กำหนดโทษสำหรับกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่บันทึกในหน่วยความจำโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือมิใช่เปิดเผยแก่ผู้มีส่วนได้เสีย หรือตามคำสั่งศาลหรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (เพิ่มมาตรา ๑๒)
๖. ปรับปรุงบทกำหนดโทษกรณีผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยที่ไม่ส่งมอบบัตรหรือใช้หรือแสดงบัตรซึ่งหมดสิทธิใช้ และกรณีแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร หรือปลอมบัตรหรือใบรับ และกำหนดความผิดสำหรับผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ยื่นคำขอมีบัตร โดยแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง รวมทั้งกำหนดความผิดสำหรับผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีซึ่งไม่สามารถแสดงบัตรหรือ ใบรับเมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗)
๗. ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ
๘. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบัตรประจำตัวประชาชน ใบรับหรือใบแทนใบรับให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดอายุ และกำหนดรองรับให้คำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนแล้ว เป็นคำขอที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๘. กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ซึ่งไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนให้ดำเนินการยื่นคำขอมีบัตรภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และรัฐมนตรีจะขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปก็ได้โดยต้องคำนึงถึงจำนวนของผู้จะต้องยื่นคำขอมีบัตร

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข-
<p>มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้</p> <p>ผู้ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยการตรวจคนเข้าเมืองจะไม่มีบัตรประจำตัวตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่คำขอ</p> <p>(๑) วันที่อายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ และมาตรา ๖ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับพระราชวังตามวงศ</p> <p>ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) <u>หนึ่งปีนับแต่วันเกิด สำหรับผู้มีสัญชาติไทย</u></p> <p><u>โดยการเกิด</u></p>	<p>เพื่อให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตั้งแต่เกิด และกำหนดให้ยกเว้นการมีบัตรเฉพาะพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งต่อนายกรัฐมนตรี ในทะเบียนบ้านออกเนื่องจากเป็นเพียงวิธีการพิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทย และการกำหนดเงื่อนไขอื่นจะเป็นผลให้ผู้มีสัญชาติไทยไม่อาจมีบัตรได้ย่อมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตร</p> <p>เพื่ออำนวยความสะดวกและไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอให้แก่ผู้ได้สัญชาติไทย โดยการเกิด และเพื่อให้สอดคล้องกับการตัดเงื่อนไขการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและการยกเว้นการมีบัตรของผู้มีสัญชาติไทยบางจำพวกออกไปแล้ว</p>

<p>พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖</p> <p>(๒) วันที่ได้สัญชาติไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ได้สัญชาติไทย</p> <p>(๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร</p> <p>(๔) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น</p> <p>มาตรา ๖ ทวิ บัตรมีอายุใช้ได้หกปี</p> <p>การนับอายุบัตรตามวรรคหนึ่งให้นับตั้งแต่วันออกบัตรไปจนครบหกปีบริบูรณ์ แต่หากวันที่บัตรมีอายุหกปีบริบูรณ์ไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ถือบัตร ให้นับระยะเวลาต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ถือบัตรในวันหรือปีถัดไป แล้วแต่กรณี เป็นวันบัตรหมดอายุ</p> <p>บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ให้ใช้ต่อไปได้ตลอดชีวิต</p> <p>มาตรา ๖ ตรี เมื่อบัตรหมดอายุ ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ</p> <p>ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ”</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ. ....</p> <p>(๒) <u>ทกลีบบันทึกส่วนตัวที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด หรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ</u></p> <p>มาตรา ๖ ทวิ บัตรให้ใช้ได้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุสิบปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร</p> <p>บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต</p> <p>มาตรา ๖ ตรี ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ</p> <p>ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไข</p> <p>เพื่อขยายอายุของบัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>แก้ไขถ้อยคำเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
--	---	---

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>มาตรา ๖ เบญจ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขยายกำหนดเวลาตามมาตรา ๖ มาตรา ๖ ตี หรือมาตรา ๖ จัตุว่า ในท้องที่ได้ รัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ขยายกำหนดเวลาได้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่-๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖ เบญจ ในกรณีที่มีเหตุสมควร รัฐมนตรีจะขยายกำหนดเวลาตามมาตรา ๖ มาตรา ๖ ตี หรือมาตรา ๖ จัตุว่า สำหรับท้องที่ได้หรือบุคคลใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา.๖.จ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖</p> <p>“มาตรา ๖.จ การขอมีบัตรตามมาตรา ๖ การขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตี และการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๖ จัตุว่า ของผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้เป็นหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่เป็นผู้ยื่นคำขอ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้นั้นที่จะยื่นคำขอด้วยตนเอง”</p>	<p>แก้ไขเงื่อนไขในการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีในการขยายกำหนดเวลาการดำเนินการตามกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยรวดเร็ว รวมทั้งกำหนดให้มีการขยายกำหนดเวลาสำหรับบุคคลบางประเภทที่ไม่อาจยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วย</p> <p>กำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้ซึ่งรับดูแลผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปีเป็นผู้มีหน้าที่ในการยื่นคำขอแทนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลดังกล่าว และกำหนดให้ผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปีมีสิทธิที่จะยื่นคำขอด้วยตนเองเป็นการรับรองสิทธิของบุคคลดังกล่าวด้วย</p>

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>มาตรา ๘ การขอมีบัตร การขอบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนแปลงบัตร การออกบัตร การออกใบรับ และการออกใบแทนใบรับ ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอ และเห็นว่าคำขออนุมัติรายการถูกต้องครบถ้วนและผู้ขอได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถ่ายรูปผู้ขอและออกใบรับให้แก่ผู้ขอ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖</p> <p>“มาตรา ๗/๑ บัตรนอกจากจะมีรายการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แล้ว จะมีหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลอื่นของผู้ถือบัตรด้วยก็ได้ แต่ข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำดังกล่าว ต้องไม่สามารถเปิดเผยต่อบุคคลหรือหน่วยงานซึ่งมิใช่เป็นผู้จัดทำหรือรวบรวมข้อมูลนั้นได้ เว้นแต่เป็นข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตร หรือเป็นการเปิดเผยต่อหน่วยงานที่มีความจำเป็นต่อทราบข้อมูลนั้นเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตร”</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘ การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนแปลงบัตร การออกบัตร และการออกใบรับและการออกใบแทนใบรับ ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถออกบัตรให้ผู้ยื่นคำขอได้ในวันเดียวกัน ให้ออกใบรับแก่ผู้ยื่นคำขอ</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับบัตรประจำตัวประชาชนในปัจจุบันที่มีแถบแม่เหล็กเพื่อเก็บข้อมูลและรองรับกรณีของบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอเนกประสงค์ (smart card) ที่จะนำมาใช้ต่อไปในอนาคต และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลของบุคคลที่อยู่ในหน่วยความจำดังกล่าว</p> <p>กำหนดรองรับสถานะของใบรับให้สามารถใช้ได้เสมือนบัตรในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอได้ภายในวันเดียวกัน และกำหนดวิธีการใช้ใบรับให้ชัดเจน</p>

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในกวางแก้ไข
<p>ในกรณีใบรับหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้ออกใบแทนใบรับให้แก่ผู้ขอใบรับหรือใบแทนใบรับให้ใช้ได้เสมือนบัตร ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบรับ ในการใช้ใบรับหรือใบแทนใบรับ ให้ใช้ร่วมกับบัตรเดิม เว้นแต่ในกรณีขอมีบัตรเป็นครั้งแรก บัตรหายหรือถูกทำลายทั้งหมด</p>	<p>ใบรับหรือใบแทนใบรับนั้นให้ใช้ได้เสมือนบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบรับหรือใบแทนใบรับ และการใช้ใบรับหรือใบแทนใบรับให้ใช้ร่วมกับบัตรเดิม เว้นแต่เป็นการมีการขอมีบัตรครั้งแรกหรือบัตรหายหรือถูกทำลายทั้งหมด”</p>	
<p>มาตรา ๑๐ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจหลักฐาน หรือคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรได้ที่สำนักงานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ที่ว่าการอำเภอหรือเขต หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ในเวลาราชการก็ได้ และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๗/๑ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p>	<p>เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองข้อมูลของผู้ถือบัตร</p>
<p>มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ผู้ใดไม่มีบัตรต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท</p>	<p>กำหนดโทษสำหรับบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทนผู้ที่มีอายุไม่ถึงสิบห้าปีไม่ดำเนินการยื่นคำขอเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดหน้าที่ให้แก่บุคคลดังกล่าว และกำหนดยกเว้นโทษให้แก่บุคคลนั้น หากผู้ที่มีอายุไม่ถึงสิบ</p>

พระราชบัญญัติบัตรประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ หรือตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนแปลงบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี <u>ไม่มีขอมีบัตรใหม่ ต้องระหว่างไทย</u> <u>ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท</u>	เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนแปลงบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี <u>ไม่มีขอมีบัตรใหม่ ต้องระหว่างไทย</u> <u>ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท</u> <u>ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากผู้ซึ่งต้องมีบัตรหรือผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุไม่ถึงสิบห้าปีได้ยื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทนตามมาตรา ๖ ฉ ไม่ต้องรับโทษ</u>	ทำปีได้ยื่นคำขอมีบัตรด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว
มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบัตรประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒	“มาตรา ๑๒ ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลที่เป็นที่กักไว้ในหน่วยงานตามมาตรา ๗/๑ อันมิใช่ข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตรตามมาตรา ๗ โดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๑๐ หรือตามคำสั่งศาล หรือเปิดเผยระหว่างหน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่”	กำหนดอัตราโทษสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลที่บันทึกในหน่วยความจำโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือมิใช่เป็นการเปิดเผยแก่ผู้มีส่วนได้เสียหรือตามคำสั่งศาล หรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>มาตรา ๑๓ ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยผู้ใด</p> <p>(๑) ไม่ส่งมอบบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๒) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p> <p>มาตรา ๑๔ ผู้ใด</p> <p>(๑) แจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการขอมิบัตรตามมาตรา ๕ วรรคสี่หรือมาตรา ๖ หรือการขอมิบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี หรือการขอมิบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรเดิมถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๒) ปลอมบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๓) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับอันเกิดจากการทำความผิดตามมาตรา (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๓ ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยผู้ใด</p> <p>(๑) ไม่ส่งมอบบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๒) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท</p> <p>มาตรา ๑๔ ผู้ใด</p> <p>(๑) ยื่นคำขอมิบัตรโดยมิได้มีสัญชาติไทย ด้วยการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๒) แจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการขอมิบัตรตามมาตรา ๖ หรือการขอมิบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี หรือการขอมิบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา อันมิใช่เป็นกรณีตาม (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๓) ปลอมบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>แก้ไขอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p> <p>กำหนดอัตราโทษให้เหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำ ความผิด และแก้ไขตัวพนักงานที่กระทำความผิดหรือเป็นผู้ใช้หรือสนับสนุนซึ่งต้องรับโทษหนักขึ้นจะต้องเป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้</p>

เหตุผลในการแก้ไข		ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ. ....
	<p>พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖</p> <p>ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๓) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๑) หรือ (๒) ปล่อยให้ลงโทษตาม (๓) แต่กระพองเดียว</p> <p>ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นเจ้าพนักงาน ไม่ว่าจะมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท</p> <p>ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสามแสนบาท</p> <p>มาตรา ๑๗ ผู้ถือบัตรผู้ใดไม่อาจแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ. ....</p> <p>(๕) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับอันเกิดจากการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น</p> <p>ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๕) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ด้วย ปล่อยให้ลงโทษตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี แต่กระพองเดียว</p> <p>ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) เป็นเจ้าพนักงานออกบัตรเจ้าพนักงานตรวจบัตร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้อภัยเล็กน้อยในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปเป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๑๗ ผู้ถือบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปผู้ใดไม่สามารถแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้อภัยเล็กน้อยอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน</p>
เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปียังไม่มีความเพียงพอที่จะเก็บรักษาบัตรประจำตัวประชาชนไว้กับตัวได้ จึงไม่ควรกำหนดให้เป็นความผิด		

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน-พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
	<p>มาตรา ๑๕ บรรดาคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ</p> <p>มาตรา ๑๕ บรรดาบัตร ใบรับ และใบแทนใบรับที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่ระบุไว้ในบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับนั้น</p> <p>มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ต้องมีบัตรหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แต่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>ในกรณีจำเป็นรัฐมนตรีจะขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ออกไปอีกก็ได้ โดยให้คำนึงถึงจำนวนของผู้จะต้องยื่นคำขอมีบัตร</p> <p>มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรกแต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ตัดสิทธิบุคคลเหล่านั้นที่จะขอมีบัตร</p>	

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
	<p>มาตรา ๑๘ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้ บังคับ ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติ นี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖	ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
	<p>อัตราค่าธรรมเนียม</p> <p>_____</p> <p>(๑) การออกบัตรใหม่หรือเปลี่ยนแปลงบัตรตามมาตรา ๖ จัดว่า ฉบับละ ๕๐๐ บาท</p> <p>(๒) การออกใบแทนใบรับ ฉบับละ ๑๐๐ บาท</p> <p>(๓) การขอคัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร ฉบับละ ๕๐ บาท</p>	

วิวัฒนาการบัตรประจำตัวประชาชน*

"บัตรประจำตัวประชาชน" เป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยเพื่อใช้พิสูจน์ทราบและยืนยันตัวบุคคลนับได้ว่าเป็นเอกสารที่มี เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้งการสมัครงาน การติดต่อธุรกิจการค้า การทำนิติกรรมสัญญา และการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการหรือภาคเอกชน

นอกจากนั้นยังเป็นหลักฐานที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ตรวจสอบบุคคลเพื่อประกอบการออกหนังสือสำคัญต่าง ๆ เฉพาะด้าน เช่นบัตรประจำตัวผู้ป่วยของโรงพยาบาล ใบอนุญาตขับรถ หนังสือเดินทาง หรือแม้แต่บัตรเครดิตประเภทต่างๆ ที่นิยมใช้กันในวงการเงิน และการธนาคาร ซึ่งหากไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว ความยุ่งยากสับสนในการยืนยันตัวบุคคลย่อมเกิดขึ้นอีกทั้งจะส่งผลทำให้การติดต่อดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ไม่อาจดำเนินการไปได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว"หนังสือเดินทางสำหรับราษฎร": ต้นกำเนิดของบัตรประจำตัวประชาชน

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถชี้ชัดได้ว่าคนไทยเริ่มมีการใช้หนังสือยืนยันตัวบุคคลปรากฏอยู่ใน พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยในมาตรา 90 บัญญัติว่า "กรมการอำเภอเป็นพนักงานทำหนังสือเดินทางสำหรับราษฎรในท้องที่อำเภอ นั้น จะนำไปมาค้าขายในท้องที่อื่น"

วัตถุประสงค์ของการออกหนังสือเดินทางรับรองราษฎรดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของราษฎรโดยตรง เพราะการมีหนังสือเดินทางของทางราชการไว้แสดงตัวบุคคลว่า ตัวเขาเป็น ใคร มาจากแห่งหนตำบลใด ย่อมทำให้การเดินทางในต่างท้องที่เป็นไปด้วยความสะดวก และหากเจ้าหน้าที่เกิดความสงสัยขอตรวจค้นตัว ก็สามารถใช้นหนังสือเดินทางที่ออกให้ เป็นหลักฐานยืนยันและพิสูจน์ได้ว่า เป็นคนบริสุทธิ์ที่ทางราชการรับรองแล้ว ไม่ได้เป็นพวกมิฉฉาชีพหรือพวกโจรแต่อย่างใด

หนังสือดังกล่าวจึงเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในสมัยนั้นและเหมาะสมกับสภาพการเวลาของสังคมเมื่อประมาณ 80 ปีที่แล้ว ความสำคัญของหนังสือเดินทางตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ จึงไม่แตกต่างไปจากความสำคัญของบัตรประจำตัวประชาชนในปัจจุบัน

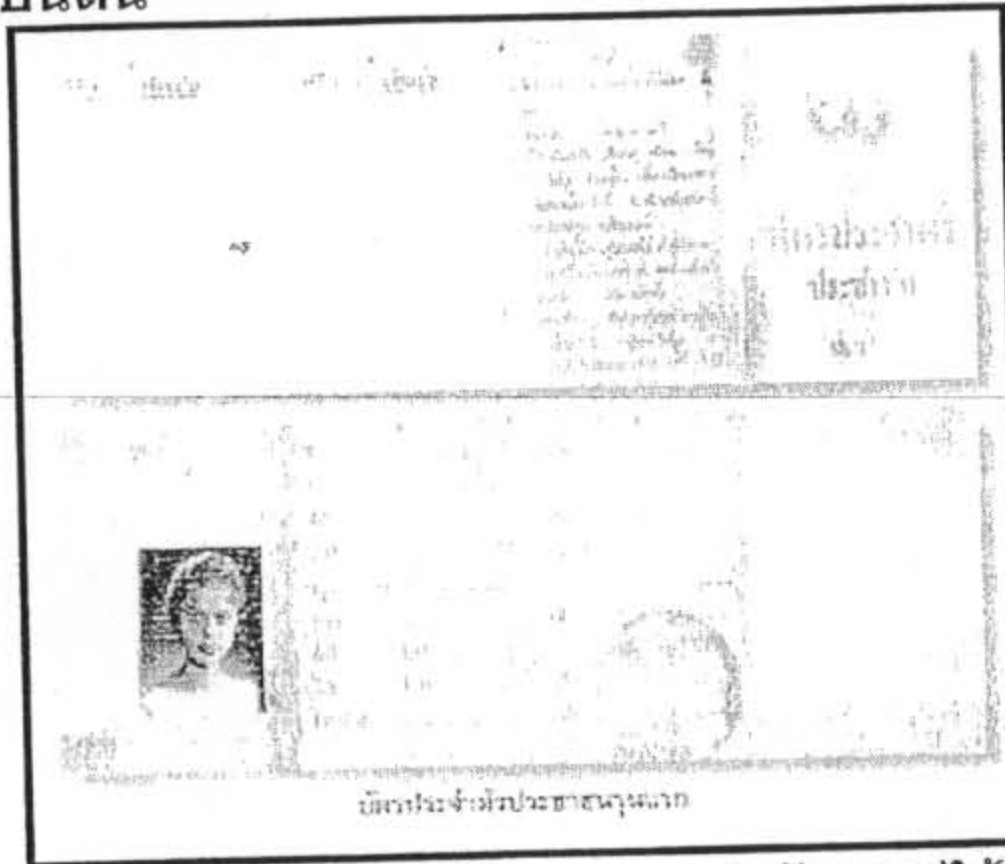
ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าต้นกำเนิดของบัตรประจำตัวประชาชนมีที่มาจากหนังสือเดินทางสำหรับราษฎร เพื่อใช้เดินทางไปท้องที่อื่นสำหรับการค้าขายติดต่อกันโดยมีกรมการอำเภอ(หรือนายอำเภอปัจจุบัน) เป็นพนักงานทำหนังสือดังกล่าวพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช 2486 : กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนฉบับแรกของไทย

ผลของการออกหนังสือเดินทางสำหรับราษฎรตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ทำให้ทางราชการเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อแสดงว่าใครคือใคร อยู่ที่ไหน รูปพรรณเป็นอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการปกครองท้องที่และการควบคุมราษฎรของทางราชการ รวมทั้งประชาชนก็จะได้ประโยชน์ในการติดต่อซึ่งกันและกันโดยเฉพาะการทำมาค้าขาย

* ที่มา : <http://www.dopa.go.th>

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2486 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 รัฐบาลโดยการนำของจอมพลป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้เสนอออกกฎหมาย ว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนขึ้นมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะครั้งแรก เรียกว่า "พระราชบัญญัติ บัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช 2486" นับเป็นกฎหมายฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่คนไทย แต่ประกาศและบังคับใช้เฉพาะราษฎรในจังหวัดสองจังหวัดเท่านั้น คือ จังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี (กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน)

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นแรก มีลักษณะเป็นบัตรรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พับเป็น 4 ตอนคล้ายบัตรยืมหนังสือของห้องสมุดมีทั้งหมด 8 หน้า แต่ละตอนกว้าง 4 นิ้ว ยาว 3 นิ้ว ตัวบัตรใช้ได้ทั้ง 2 ด้านด้านหน้า(ปกหน้า) จะมีรูปครุฑและคำว่า "บัตรประจำตัวประชาชน" พร้อมเลขทะเบียนที่ออกบัตร ด้านหลัง (ปกหลัง) เป็นคำเตือนสำหรับผู้ถือบัตร ให้ระลึกถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน อาทิเช่น ต้องพกบัตรติดตัวและแสดงต่อเจ้าหน้าที่ได้เสมอต้องขอเปลี่ยนบัตรเมื่อบัตรหมดอายุต้องแจ้งขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในบัตรเมื่อมีการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือที่อยู่ เป็นต้น

ในแต่ละหน้าต่อมาจะมีการบอกลำดับเลขไว้ดังนี้

หน้าที่ 1 ระบุข้อความว่า เลขทะเบียนที่ออกบัตร วันที่ออกบัตรออกให้ ณ ที่อำเภอ จังหวัด พร้อมปิดรูปถ่ายของผู้ถือบัตรขนาด 2 นิ้ว และมีลายมือผู้ถือบัตรและลาย พิมพ์นิ้วหัวแม่มือขวา

หน้าที่ 2 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือบัตร ได้แก่ ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ ตำนานีแผลเป็น รูปพรรณเชื้อชาติ สัญชาติ ชื่อบิดา มารดา ชื่อภรรยา หรือสามี

หน้าที่ 3 เป็นข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ได้แก่ ที่เกิด บ้านเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัดประเทศที่อยู่บ้านเลขที่ ถนนหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดอาชีพ และมีตราประจำตำแหน่งพนักงานเจ้าหน้าที่

หน้าที่ 4 - 6 มีไว้สำหรับเจ้าหน้าที่เพื่อบันทึกการเปลี่ยนแปลงรายการของผู้ถือบัตร ลักษณะพื้นบัตร เป็นสีฟ้าอมเขียว มีลายเทพพนมตลอดใบ ด้านหน้าและด้านหลัง ในแต่ละหน้าจะมีรูปแผนที่ประเทศไทย และรูปเรือสุพรรณหงส์กับวัดอรุณราชวราราม เด่นเป็นสง่าอยู่ตรงกลางรูปประเทศไทย

บัตรประจำตัวประชาชนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีอายุการใช้ 10 ปี เมื่อบัตรหมดอายุแล้ว ต้องทำคำร้องขอเปลี่ยนบัตรโดยเสียค่าธรรมเนียมไม่เกิน 25 สตางค์ ส่วนบุคคลซึ่งจะต้องมีบัตรตามกฎหมาย คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีบริบูรณ์จนถึง 70 ปีบริบูรณ์ และกำหนดให้ยื่นคำร้อง ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัตินี้พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช 2505: กฎหมายที่บังคับให้คนไทยทั่วประเทศต้องมีบัตร

ความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองโดยเฉพาะความเจริญของภูมิภาคส่งผลให้ราชการ และประชาชนคนไทยต้องปรับตัวและ ปรับวิถีทางของความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การติดต่อทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนก็เปิดกว้างขวางขึ้น

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นแรก มีจุดอ่อนในด้านการพกพา ทั้งนี้เนื่องจากมีลักษณะใหญ่เกินไป ทำให้เกิดความไม่สะดวก ต่อผู้ใช้ที่จะต้องนำพกพาติดตัวไปด้วยเสมอ ประกอบกับลักษณะของบัตร หลักการ และวิธีการทางกฎหมายในเรื่องการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนก็ล้าสมัยรัฐบาลในสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและให้สามารถบังคับใช้กับประชาชนคนไทยทั่วประเทศ

ในที่สุดจึงได้ออก "พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2505" ซึ่งให้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2506 เป็นต้นมาโดยการออกบัตรจะมี "กรมการปกครอง" เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการออกบัตรประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ

สาระสำคัญที่แตกต่างไปฉบับปี พ.ศ. 2486 มีหลายประการ อาทิ กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่ต้องมีบัตรต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุระหว่าง 17 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์ บัตรมีอายุ 6 ปี กำหนดค่าธรรมเนียมในการออกบัตรหรือเปลี่ยนบัตร ไว้ฉบับละ 5 บาท และให้ยกเลิกบัตรประจำตัวประชาชนรุ่นแรก เปลี่ยนมาใช้บัตรรุ่นใหม่แทน

ลักษณะของบัตรรุ่นที่สองเป็นบัตรรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 6 เซนติเมตร ยาว 9 เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นรูปตราครุฑอยู่ตรงกลาง มีข้อความ "สำนักงานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนกระทรวงมหาดไทย" วันที่ออกบัตรและวันบัตรหมดอายุด้านหลังจะเป็นรายการของผู้ถือบัตร ประกอบด้วย รูปถ่ายที่มีเส้นบอกส่วนสูงเป็นนิ้วฟุต ใต้รูปจะมีเลขและตัวอักษรแสดงถึงอำเภอที่ออกบัตรและเลขทะเบียนบัตรและตราประจำตำแหน่งเจ้าพนักงานออกบัตร ปากฎอยู่ทางด้านซ้าย ส่วนด้านขวาจะมีชื่อตัวชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ ที่อยู่ และลายมือชื่อเจ้าพนักงานออกบัตร

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ 2 บัตรรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่สองนี้เป็นบัตรรูปขาว-ดำ รายการผู้ถือบัตรพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา คนไทยได้ทำบัตรรุ่นนี้ ตั้งแต่ปี 2506 จนถึงสิ้นปี 2530 รวม 24 ปี ประมาณไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบัตรจึงเป็นที่รู้จักและแพร่หลายของคนไทยในช่วง ระหว่างปีดังกล่าวพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช 2526 : กฎหมายฉบับปัจจุบัน

พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2505 ใช้บังคับได้ประมาณ 21 ปีพบจุดอ่อนหลายประการข้อสำคัญคืออายุของผู้ที่จะต้องมียบัตรที่กำหนดไว้ 17 ปีบริบูรณ์ ไม่สัมพันธ์กับกฎหมายคุ้มครองแรงงานประกอบกับกฎหมายฉบับนี้กำหนดการให้นับอายุตามปีพุทธศักราช ทำให้จำนวนประชาชนผู้ขอยื่นคำขอมียบัตรประจำตัวประชาชน จะมายื่นทำบัตรกันมากในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมจนถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ปัญหาทางข้อกฎหมายทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ในสมัยรัฐบาลที่มี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีจึงได้ยกเลิก พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2505 และตรา "พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526" ขึ้นใช้บังคับแทน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน 2526 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

กฎหมายฉบับนี้ มีข้อเด่นในเรื่องการปรับปรุงจุดอ่อนของกฎหมายฉบับก่อน ได้แก่ การลดอายุของผู้ที่จะต้องขอมียบัตรจาก 17 ปีบริบูรณ์ เป็น 15 ปีบริบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานการนับอายุผู้ขอมียบัตร 15 ปีบริบูรณ์ให้นับชนวันเดือนปีเกิดของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการนับอายุตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้น ได้ขยายระยะเวลาการขอมียบัตรเพิ่มขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้ 60 วัน เป็น 90 วัน กำหนดให้บัตรที่ยังใช้ได้ในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ สามารถใช้ได้ต่อไปจนกว่าผู้ถือบัตรจะเสียชีวิต กำหนดลักษณะความผิดเกี่ยวกับบัตรและบทลงโทษเพิ่มขึ้น และไม่เก็บค่าธรรมเนียมในการขอมียบัตรครั้งแรกหรือขอมียบัตรใหม่เมื่อบัตรเดิมหมดอายุ

การเปลี่ยนแปลงพ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชนในครั้งนี้มีได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และลักษณะของบัตรประจำตัวประชาชนแต่อย่างใด ลักษณะของบัตรยังคงเหมือนเดิมทุกประการ

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ 3 : การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตบัตร ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสูงขึ้น ทั้งประเทศค้าเสรีประชาธิปไตย ค่าขายสังคมนิยม คอมมิวนิสต์ และค่ายประเทศที่สาม ทำให้มีบุคคลต่างดาวเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ทั้งในลักษณะของผู้เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและผู้อพยพหลบหนีเข้าเมืองโดยมิชอบ ความต้องการบัตรประจำตัวประชาชนในหมู่ของคนต่างดาวเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยได้เยี่ยงคนไทย ก่อให้เกิดปัญหาการปลอมแปลงบัตรประจำตัวประชาชนระบอบอย่างหนัก

นอกจากนี้ตัวแปรทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เริ่มเข้ามามีบทบาทในภาคเอกชนและราชการไทย สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องกระตุ้นให้มีการเรียกร้องปรับปรุงรูปโฉมของบัตรประจำตัวประชาชนให้สวยงาม ก้าวหน้า ทันสมัย และสามารถป้องกันการปลอมแปลงได้มากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐมนตรีในสมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติรสูลานนท์เป็น นายกรัฐมนตรี จึงได้มีมติเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2529 เห็นชอบโครงการปรับปรุงระบบการผลิตบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการได้ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นจุดเริ่มต้นของการพลิกโฉมหน้าของบัตรประจำตัวประชาชน มาสู่รูปแบบใหม่เป็นบัตรรุ่นที่ 3

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ 3 นี้ ลักษณะบัตรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 5.4 เซนติเมตร ยาว 8.4 เซนติเมตร ตัวบัตรจะเป็นสีขาวและมี ลายพื้นเป็นเส้นสีฟ้าทั่วบัตรทั้งสองด้าน ด้านหน้าของบัตรมีรูปครุฑอยู่ตรง กลาง มีตัวอักษรคำว่า "บัตรประจำตัวประชาชน" <อยู่ด้านบนครุฑคำว่า "กรมการปกครอง" อยู่ด้านซ้าย คำว่า "กระทรวงมหาดไทย" อยู่ด้าน ขวา ส่วนด้านล่างครุฑมีลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้ออกบัตรและตราประจำ ตำแหน่ง

สำหรับด้านหลังของบัตรแถบบนสุดจะมีเลขประจำตัว 13 หลักซึ่งเป็น เลขชุดเดียวกับที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน ถัดมาจะมีเลข 8 หลัก ซึ่งเลข 2 หลักแรกบ่งบอกถึงรอบของการออกบัตร ส่วนเลข 6 หลักต่อมาหมายถึง ลำดับที่ของการทำบัตร ถัดลงมาด้านซ้ายจะมีรูปถ่ายของผู้ถือบัตรเป็นรูปสี ธรรมชาติ โดยมีเส้นแสดงส่วนสูงเป็นเซนติเมตร ส่วนด้านขวาจะมีรายการ ของผู้ถือบัตร ประกอบด้วย ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด วันออกบัตร วัน บัตรหมดอายุ และที่อยู่

ลักษณะที่พัฒนาซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นของบัตรรุ่นนี้ คือรูปถ่ายผู้ถือบัตร เป็นรูปสี พิมพ์รายการผู้ถือบัตรด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ มีการ ป้องกันการปลอมแปลงด้วยการเคลือบวัสดุป้องกันการปลอมแปลงชนิด พิเศษ มีลายสัญญาณลักษณะรูปสิงห์ และคำว่า "กรมการปกครอง" ฝังอยู่ใน เนื้อวัสดุไม่สามารถมองเห็นได้ชัดด้วยตาเปล่า การจัดเก็บข้อมูลผู้ทำบัตร และการตรวจสอบรายการบัตรเดิมถูกดำเนินการในรูปของฐานข้อมูลด้วย ระบบคอมพิวเตอร์

บัตรประจำตัวประชาชนระบบนี้ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2531 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ 4: บัตรประจำตัวประชาชนไฮเทค การพัฒนาระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน มิได้หยุดนิ่งแค่ บัตรรุ่นที่สามเท่านั้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบกับความสมบูรณ์ของระบบฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัว ประชาชนและแรงผลักดันในเรื่องการให้บริการประชาชน ก่อให้เกิดความ คิดในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัย ทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอ "โครงการจัดทำระบบการให้บริการประชาชนทางด้านการทะเบียนและบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์" โดยเป้าหมายหลักที่จะนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการออกบัตรประจำตัวประชาชนอย่างสมบูรณ์แบบทั้งระบบเปลี่ยนแปลงรูปโฉมของบัตรให้ทันสมัย และเพื่อเป็นการปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชน ให้สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องทั้งนี้การผลิตบัตรจะกระจายไปถึงสำนักทะเบียนแต่ละแห่ง ประชาชนที่มาทำบัตร สามารถรับบัตรได้ทันทีด้วยความรวดเร็ว ภายในวันที่ติดต่อขอทำบัตร โดยไม่จำเป็นต้องใช้ใบรับ บ.ป.2 หรือใบเหลืองอีกต่อไป

โครงการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2538 หลังจากติดตั้งระบบและให้บริการด้านทะเบียนราษฎรแล้ว กรมการปกครองจึงสามารถเปิดระบบให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบใหม่เป็นครั้งแรก ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร โดยถือปฐมฤกษ์ในวันที่ 5 ธันวาคม 2539 เพื่อเป็นสิริมงคลในวโรกาสฉลองปีกาญจนาภิเษกและเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ในด้านกฎหมายนั้น ยังคงใช้ พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 เพื่อบริการประชาชนในการขอทำบัตรในกรณีต่างๆ สิ่ง que เพิ่มขึ้นมาเพื่อรองรับการจัดทำบัตรระบบใหม่ ได้แก่ การออกกฎกระทรวง กำหนดลักษณะของบัตร และการประกาศกำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการเท่านั้น

ลักษณะของบัตรรุ่นใหม่นี้มีดังนี้

1. ลักษณะของบัตร ตัวบัตรทำด้วยพลาสติก มีความยืดหยุ่นและแข็งแรง ขนาดมาตรฐานสากล (ISO) กว้าง 5.4 เซนติเมตร ยาว 8.6 เซนติเมตร หนา 0.76 มิลลิเมตร พื้นบัตรทั้งสองด้านเป็นสีขาว มีลายสีฟ้า

2. ด้านหน้าของบัตร มีรูปถ่ายเจ้าของบัตร พร้อมรายการเกี่ยวกับประวัติของเจ้าของบัตร ได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน 13หลัก ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หมู่โลหิต วันที่ออกบัตร วันที่บัตรหมดอายุ และมีลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้ออกบัตร

บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ 4 มีลักษณะเหมือนบัตรเคตติด

3. ด้านหลังของบัตร มีคำว่า "บัตรประจำตัวประชาชน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย" รูปครุฑ และแถบแม่เหล็ก สำหรับบันทึกข้อมูลของเจ้าของบัตร นอกจากนี้จะมีรหัสกำกับบัตร ซึ่งเป็นชุดของตัวเลขผสมตัวอักษร เพื่อควบคุมกำกับกับการออกบัตรของแต่ละสำนักทะเบียนด้วย

บัตรรุ่นใหม่นี้ เรียกกันว่า "บัตรประจำตัวประชาชนไฮเทค" เนื่องจากทุกขั้นตอนตั้งแต่การพิมพ์คำขอมมีบัตร รายการบุคคลของผู้ขอมมีบัตร ซึ่งรวมถึงภาพใบหน้า การลงลายมือชื่อของเจ้าพนักงานออกบัตร และการตรวจสอบหลักฐานรายการบัตรเดิมดำเนิน การด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น

การให้บริการจัดทำบัตรระบบใหม่ด้วยคอมพิวเตอร์นั้น จะดำเนินการในรูปแบบของการตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ภาค จำนวน 9 ภาค เพื่อควบคุมและดูแลระบบการดำเนินงานของสำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งตามโครงการฯ กำหนดเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2539-2544 โดยมีแผนปฏิบัติการขยายเขตให้บริการ ดังนี้

- 5 ธันวาคม 2539 ได้เปิดบริการแล้วที่ อำเภอเมืองปทุมธานี และ กรุงเทพมหานครทุกเขต
- ประมาณเดือน เมษายน 2540 จะเริ่มเปิดระบบให้บริการเพิ่มอีก 4 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ และสงขลา
- ประมาณเดือนธันวาคม 2540 บริการเพิ่มอีก 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครปฐม อุตรธานี พิษณุโลก และสุราษฎร์ธานี
- ปีพ.ศ. 2541-2544 จะดำเนินการเพิ่มใน 67 จังหวัดที่เหลือทั่วประเทศ การขยายบริการเป็นการดำเนินการภายใต้งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

บทสรุป

ตั้งแต่เริ่มมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน ฉบับแรกปีพ.ศ. 2486 จนถึงฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็นฉบับที่สาม ในปีพ.ศ. 2526 ประชาชนคนไทยมีบัตรประจำตัวประชาชนใช้มาแล้ว 4 รุ่นดังนี้

บัตรรุ่นแรก มีลักษณะคล้ายแผ่นพับขนาดเล็ก 4 ตอน มีทั้งหมด 8 หน้า เริ่มใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2486 จนถึงสิ้นปีพ.ศ. 2505 ออกให้เฉพาะประชาชนในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพและธนบุรี (กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน)

บัตรรุ่นที่สอง มีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดพกพาติดตัวได้ สะดวก มี 2 ด้าน รูปถ่ายผู้ถือบัตรเป็นรูปขาว-ดำ พิมพ์รายการผู้ถือบัตรด้วยเครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา และเคลือบด้วยพลาสติกใส เริ่มใช้ตั้งแต่ต้นปีพ.ศ. 2506 จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2536 รวมทั้งสิ้น 30 ปี

บัตรรุ่นที่สาม มีลักษณะคล้ายกับบัตรรุ่นที่สอง จุดแตกต่างคือรูปถ่ายผู้ถือบัตรเป็นรูปสีธรรมชาติ พิมพ์รายการผู้ถือบัตรด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ขนาดใหญ่และเคลือบด้วยวัสดุป้องกันการปลอมแปลงชนิดพิเศษ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2531 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันขณะนี้ยังให้บริการทั่วประเทศยกเว้นเขตท้องที่ซึ่งเปิดให้บริการทำบัตรรุ่นที่สี่

บัตรรุ่นที่สี่ มีลักษณะคล้ายบัตรเครดิตมีแถบแม่เหล็กบันทึกข้อมูลเจ้าของบัตร และผลิตด้วยคอมพิวเตอร์ทั้งระบบรายการใหม่ที่เพิ่มเติมขึ้นมาในบัตรรุ่นนี้คือ การระบุหมู่โลหิต เพื่อประโยชน์ในเรื่องคลังข้อมูลแหล่งโลหิตของสภากาชาดไทยบัตรรุ่นนี้ < เริ่มทยอยใช้เป็นครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม 2539 ในเขตท้องที่อำเภอเมืองปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร และจะขยายการบริการเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ในอนาคตบัตรประจำตัวประชาชนจะทวีความสำคัญและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อเจ้าของบัตรในด้านต่างๆ มากขึ้น เช่น อาจใช้แทนทะเบียนบ้าน เป็นบัตรเสียภาษีหรืออาจจะรวมทั้งเป็นใบขับขี่ด้วย แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลว่าจะกำหนดให้ดำเนินการในลักษณะใด และถ้าจะว่าไปแล้วน่าจะมุ่งสู่วลีที่ว่า "อยู่เมืองไทย พกบัตรใบเดียวก็พอ" ซึ่งก็หมายถึง "บัตรประจำตัวประชาชน" นั่นเอง

บัตรประจำตัวประชาชนนอกประเทศ*

บัตรประจำตัวประชาชนแบบ SMART CARD เป็นแนวคิดที่จะให้ประชาชนใช้บัตรเพียงใบเดียวแทนบัตรประเภทต่างๆ ที่รัฐออกให้ทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อประชาชนในการพกพา ตลอดจนให้เกิดความเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ONE STANDARD) ในสังคมไทย กระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้รับผิดชอบตามกฎหมายได้นำแนวความคิด มาพิจารณาเพื่อดำเนินการให้ขึ้นอย่างเป็นทางการโดยได้กำหนดขั้นตอน การดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

SMART CARD
บัตรประจำตัวประชาชนนอกประเทศ

ระยะที่ 1 จัดทำระบบให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรด้วยระบบเชื่อมโยง (ONLINE) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อีก 572 สำนักทะเบียนทั่วประเทศ (ดำเนินการไปแล้ว 505 สำนักทะเบียน) เนื่องจากข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นข้อมูลหลักที่ใช้ในการออกบัตรประจำตัวประชาชน

ระยะที่ 2 จัดทำระบบการออกบัตรประจำตัวประชาชนแบบเชื่อมโยง (ONLINE) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อีก 866 สำนักทะเบียน ทั่วประเทศ (ดำเนินการไปแล้วใน 9 จังหวัดรวม 211 สำนักทะเบียน) เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับบัตรภายใน 15 นาที เหมือนทั่วประเทศ และยังเป็นการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรเนื่องจากสามารถตรวจสอบรายการประวัติทำบัตรได้ทั่วประเทศ

* ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ระยะที่ 3 ปรับเปลี่ยนวัสดุที่ใช้ในการผลิตบัตรจากตัวบัตรเปล่าที่คาดด้วยแถบแม่เหล็ก (MAGNETIC CARD) มาเป็นแบบตัวอักษร เปล่าที่ฝังไมโครโปรเซสเซอร์ชิป (CHIP CARD) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และเพิ่มเติมอุปกรณ์ในการอ่านเขียน CHIP ในระบบการออกบัตรที่มีอยู่เดิม ก็จะทำให้ทุกสำนักทะเบียนทั่วประเทศจำนวน 1,077 สำนักทะเบียน สามารถออกบัตรประจำตัวแบบ SMART CARD ให้แก่ประชาชนทุกคน ได้ภายใน 15 นาที

ความคุ้มค่าในการทำบัตรประจำตัวประชาชนให้เด็ก*

ตามร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีหลักการกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน และได้กำหนดให้ต้องยื่นคำขอมอบัตรภายในกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่เกิด สำหรับผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ซึ่งมีผลให้กลุ่มบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีลงมา ต้องขอมอบัตรตามร่างกฎหมายใหม่ด้วย (จำนวนประมาณ ๑๒.๘ ล้านคน) สำหรับความคุ้มค่าในการทำบัตรให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ลงมา สรุปได้ดังนี้

๑. ลดภาระในการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลของเด็กในกรณีต่างๆ ซึ่งต้องใช้เอกสารทางทะเบียนราษฎร สูติบัตร และการรับรองรายการของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง หากจัดทำบัตรให้เด็กแล้วบัตรประจำตัวประชาชน จะเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้ตามกฎหมายใช้ในการแสดงตนและพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลที่มีความถูกต้อง ชัดเจน และมีความแน่นอน

๒. ใช้แทนบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ เพื่อประโยชน์ในการขอรับบริการสาธารณะต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ โดยการแสดงตนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อขอรับบริการด้านการสาธารณสุข การรักษาพยาบาล ด้านการศึกษา และสามารถรองรับการใช้บริการสาธารณะลักษณะอื่น ๆ จากหน่วยงานของรัฐที่จะเปิดให้บริการผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต โดยไม่จำเป็นต้องมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓. เพื่อใช้คุ้มครองและการรับรองสิทธิต่างๆ สำหรับบุคคลที่ถือบัตร ซึ่งแสดงว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย มีสิทธิ เสรีภาพตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนด และเป็นการคุ้มครองและรับรองสิทธิของเด็กในการพิสูจน์ตัวบุคคลของเด็กในกรณีที่มีการกระทำผิดต่อเด็ก เช่น การลักพาตัวเด็ก เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการบุคคลของเด็กตามหลักฐานทางทะเบียนบัตร และทะเบียนราษฎร

* ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๔. เพื่อเป็นการทราบข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎรที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เนื่องจากข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎรเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกตามกฎหมายว่าการทะเบียนราษฎร และรายการบุคคลที่บันทึกไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรอาจมีความคลาดเคลื่อนได้ เพราะเป็นข้อมูลรายการบุคคลที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน

๕. บัตรประจำตัวประชาชนมีขนาดที่เหมาะสม ผู้ถือบัตรมีความสะดวกในการพกพาบัตร การเก็บรักษาบัตร และการใช้บัตรในการแสดงตน

สถิติประชากรแยกตามช่วงอายุ (ปี) เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยอายุไม่เกิน 15 ปี

ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2552

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า 1 ปี	380,216	357,501	737,717
1 ปี	397,232	374,199	771,431
2 ปี	407,796	384,706	792,502
3 ปี	405,174	381,481	786,655
4 ปี	410,513	388,296	798,809
5 ปี	415,681	393,651	809,332
6 ปี	404,281	381,563	785,844
7 ปี	406,458	384,306	790,764
8 ปี	408,015	385,678	793,693
9 ปี	429,998	408,332	838,330
10 ปี	430,259	406,296	836,555
11 ปี	459,547	436,170	895,717
12 ปี	498,062	472,077	970,139
13 ปี	509,341	482,571	991,912
15 ปี	487,608	462,385	949,993
รวม	6,450,181	6,099,212	12,549,393

ที่มา : ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย

“ถาม-ตอบ”*

เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)...

1. **ถาม** บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เกิดขึ้นได้อย่างไร
- ตอบ:** บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เกิดขึ้นจากคณะกรรมการบูรณาการและปฏิรูประบบการทะเบียนแห่งชาติ ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นแกน (เจ้าภาพ) ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ “ระบบ E-CITIZEN” โดยให้ประชาชนมีบัตรหลักที่จะขอรับบริการจากรัฐเพียงใบเดียว
2. **ถาม** สาเหตุที่ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นแกน (เจ้าภาพ) ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)
- ตอบ:** เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยมีความพร้อมในด้านงานข้อมูลพื้นฐานการทะเบียนของประชาชนมีบุคลากรกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ทั่วประเทศ มีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่และมีประสบการณ์ในการออกบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ และป้องกันการละเมิดหรือรื้อถอนสิทธิมนุษยชน
3. **ถาม** ประชาชนคนไทยคนใดบ้างต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)
- ตอบ:** ผู้มีสัญชาติไทยมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนแยกแ่่นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร ทั้งนี้ จะต้องขอมีบัตรภายใน 60 วัน หากไม่ทำ อาจต้องโทษปรับไม่เกิน 500 บาท สำหรับผู้ที่ทำบัตรแล้วแต่หมดอายุ บัตรหาย บัตรชำรุด แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน ต้องไปขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรแล้วแต่กรณี ภายใน 60 วัน หากไม่ทำอาจต้องโทษ ปรับไม่เกิน 200 บาท
- สำหรับผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ใช่บัตรแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ไม่ว่าจะเป็นบัตรประจำตัวประชาชนที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (ชนิดแถบแม่เหล็ก) หรือบัตรแบบเดิม (ติดรูปถ่ายด้วยมือ) ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าบัตรจะหมดอายุ ผู้ถือบัตรจึงจะไปขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรหมดอายุ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการทำบัตรแต่อย่างใด

4. **ถาม** ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีอะไรบ้าง

ตอบ: บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีประโยชน์ทั้งต่อหน่วยงานภาครัฐและประชาชน คือ

(1) ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนของการทำบัตรของหน่วยงานภาครัฐ เป็นการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานร่วมกันและประหยัดงบประมาณของประเทศ

(2) ประโยชน์ต่อประชาชน ประหยัดเวลาในการจัดทำบัตร การยืนยันตัวบุคคล และได้รับบริการภาครัฐที่ควมถ้วนนมากขึ้น โดยใช้บัตรเพียงใบเดียว กล่าวคือ ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ที่จะได้รับ มีดังต่อไปนี้

1. ประหยัดเวลาในการขอรับบัตร ซึ่งเดิมใช้เวลา 3 เดือน เหลือ 15 นาที
2. ใช้ยืนยันตัวบุคคลเพื่อเข้าสู่ระบบบริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐหรือเอกชนที่จะเข้าร่วม
3. ใช้บริการ E-mail และธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐในระยะแรกจาก web Site: <http://www.khonthai.com>
4. ใช้บัตรลงทะเบียน เพื่อขอรับบริการของภาครัฐ ที่รวดเร็ว สะดวก และปลอดภัยสูง
5. ใช้บัตรขอรับบริการด้านการสาธารณสุขตามโครงการหลักประกันสุขภาพ (30 บาทรักษาทุกโรค)
6. ใช้บัตรเพื่อขอรับบริการด้านการประกันสังคม
7. ใช้บัตรเพื่อการปฏิบัติงานการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย ระดับสูงของภาครัฐ
8. ใช้เป็นบัตรแทนบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีการปลอมแปลงได้ยาก
9. ใช้ตรวจสอบข้อมูลการทะเบียนบุคคลต่างด้าวและผู้ที่ไม่ใช่สัญชาติไทยประเภทต่าง ๆ
10. ใช้ตรวจสอบข้อมูลการทะเบียนของประชาชนแบบ On-Line เฉพาะบุคคลได้
11. ใช้เป็นบัตรเพื่อลงประชามติหรือการเลือกตั้งใช้เป็นบัตรแทนใบขับขี่รถยนต์ และจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

5. ถาม ความแตกต่างการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบเดิม (ติดรูปถ่าย) และบัตรแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)

ตอบ: บัตรประจำตัวประชาชนระบบเดิม (ติดรูปถ่ายด้วยมือ) เป็นการจัดทำบัตรแบบรวมศูนย์ทำที่ส่วนกลาง (Centralization) และทำด้วยมือทำให้ต้องใช้เวลานานกว่าประชาชนจะได้รับบัตร รวมทั้งทำการปลอมแปลงได้ง่าย แต่บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นการจัดทำบัตรระบบกระจายการทำบัตรไปยังสำนักงานทะเบียน (Decentralization) และใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ทำให้ประชาชนได้รับบัตรรวดเร็วขึ้น ขอทำบัตรที่สำนักงานทะเบียนแห่งใดก็ได้ และจะได้รับบัตรทันที ภายใน 15 นาทีปลอมแปลงยาก และง่ายต่อการใช้ประโยชน์

6. ถาม ข้อมูลบัตรเบื้องต้นของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีอะไรบ้าง

ตอบ: ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) จะมีการกำหนดพื้นที่บนบัตรและระบบการรักษาความปลอดภัย (Security) ไว้ ซึ่งในเบื้องต้นประกอบด้วยข้อมูล

- (1) ข้อมูลการทะเบียนราษฎร และทะเบียนอื่น ๆ ที่จำเป็น
- (2) รูปภาพ
- (3) ลายพิมพ์นิ้วมือ (Finger Print) มีการจัดเก็บเป็นรหัสลายพิมพ์นิ้วมือ (MINUTAIE)
- (4) กุญแจเข้าสู่ระบบ (Public Key Infrastructures :-PKI) เป็นกุญแจสาธารณะที่จะเข้าสู่ระบบ
- (5) พื้นที่ของผู้ถือบัตรสำหรับเข้าใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Buffer E-Mail)
- (6) พื้นที่เก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือบัตร (Buffer E-Memo)
- (7) รหัสผ่านเข้าสู่ระบบของผู้ถือบัตร (User Password) และส่วนเชื่อมต่อเครือข่าย (Authorization) เข้าสู่ระบบของแต่ละหน่วยงานที่เข้าเชื่อม (Application) ในแต่ละหน่วยงาน

7. ถาม บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีระบบการรักษาความปลอดภัยและป้องกันการปลอมแปลงอย่างไร

ตอบ: มีระบบความปลอดภัยและป้องกันการปลอมแปลงในการจัดทำบัตร 7 ประการ

- (1) วัสดุตัวบัตร
- (2) ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำบัตร
- (3) การพิมพ์และการเคลือบบัตร (วัสดุบัตร)
- (4) กุญแจที่ใช้เชื่อมข้อมูล (Media) ที่อยู่บนวัสดุตัวบัตร

(5) การตรวจสอบและพิสูจน์วัสดุตัวบัตรและวัสดุบัตร

(6) การควบคุมการผลิตบัตร การเก็บรักษา และการเบิกจ่ายวัสดุตัวบัตรและวัสดุบัตร

(7) การกำหนดขั้นตอนการออกบัตรที่รัดกุม

8. ถาม การบริหารการผลิตบัตรและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เพื่อให้ประชาชนดำเนินการอย่างไร

ตอบ : มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 เห็นชอบแผนการผลิตบัตรของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) โดยกำหนดให้การบริหารการผลิตและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ

(1) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นผู้บริหารการผลิตบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) พร้อม IC Chip เพื่อผลิตบัตร ๘4 ล้านใบให้กับคนไทยทุกคนภายใน 3 ปี คือ

- ปี 47 ผลิต 12 ล้านใบ

- ปี 48 ผลิต 26 ล้านใบ

- ปี 49 ผลิต 26 ล้านใบ

นอกจากนี้ยังจัดหาเครื่องอ่านบัตร และเครื่องอ่านลายพิมพ์นิ้วมือให้กับสำนักทะเบียนและหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย

(2) กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลบัตร (Pre-personalization) บนบัตร Smart Card และส่งให้บริการออกบัตรแก่ประชาชน ณ สำนักทะเบียนทั่วประเทศ 1077 แห่ง โดยในระหว่างที่การทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ยังไม่พร้อม ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบแถบแม่เหล็กไปก่อน โดยใช้งบประมาณ งบกลางจากสำนักงบประมาณ

9. ถาม แผนการให้บริการประชาชนในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) จะดำเนินการเมื่อใด

ตอบ : การให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) นั้น หลังจากที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ส่งมอบวัสดุตัวบัตรให้กระทรวงมหาดไทยแล้ว คาดว่า การให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) จะสามารถดำเนินการได้ดังนี้
ระยะแรก จะดำเนินการในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส
ระยะที่สอง จะดำเนินการในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

10. **ถาม** บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ลิดรอนสิทธิบุคคลหรือไม่

ตอบ : ไม่ลิดรอน แต่เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลมากกว่า เพราะมีบัตรเดียวก็สามารถเข้าใช้บริการขั้นพื้นฐานของหน่วยงานของรัฐได้ทุกหน่วยงานเมื่อขอมิบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) สามารถทำได้รวดเร็วติดต่อเพียงสำนักทะเบียนแห่งเดียวและบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) สูญหายไม่ต้องกังวลเนื่องจากประการแรกการเปิดดูข้อมูลบนบัตรจะต้องให้เจ้าของบัตรอนุญาตโดยพิมพ์ลายนิ้วมือและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายจึงจะเข้าดูได้ ประกอบกับข้อมูลบนบัตรเป็นเพียงข้อมูลทั่วไปประมาณ 10% ของข้อมูลทั้งหมด ส่วนอีก 90% ที่เป็นข้อมูลลึก ๆ จะอยู่ที่หน่วยเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่ประชาชนไปติดต่อบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นเพียงกุญแจเปิดไปยังข้อมูลดังกล่าว ดังนั้นบัตรปลอม หรือหากบัตรหายผู้ปลอมหรือผู้เก็บบัตรได้ก็ไม่สามารถเปิดดูข้อมูลของเจ้าของบัตร และนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องได้

11. **ถาม** ได้มีการศึกษาผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลที่อาจเกิดจากการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) หรือไม่ อย่างไร

ตอบ : คณะกรรมการบูรณาการและปฏิรูประบบการทะเบียนแห่งชาติ ได้ให้คณะกรรมการดำเนินการใช้ประโยชน์จากบัตรซึ่งมีปลั๊กกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นประธานกรรมการ ศึกษาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งสรุปได้ว่าไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล เนื่องจากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) มีระบบการรักษาความปลอดภัย เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเข้าถึงข้อมูลได้ต่อเมื่อเจ้าของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) อนุญาต และกรเข้าถึงข้อมูลของเจ้าหน้าที่ก็จะทำได้มากน้อยแตกต่างกัน และเฉพาะผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น ทั้งใช้มาตรการควบคุมโดยตัวของประชาชนผู้ถือบัตร และโดยกฎหมาย ดังนั้นบัตรปลอมไม่สามารถนำมาใช้งานกับระบบได้ กรณีบัตรหายหากมีผู้เก็บไป ก็ไม่สามารถนำมาใช้งานกับระบบได้เช่นเดียวกัน

12. **ถาม** ถ้ามีบุคคลนำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ไปใช้ในทางที่มีขอบหรือทุจริต บุคคลนั้นจะต้องได้รับโทษตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ตอบ : หากมีบุคคลนำบัตรไปใช้ในทางที่มีขอบ หรือทุจริต จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมีบทกำหนดโทษไว้ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่เอาบัตรของผู้อื่นไป หรือยืมบัตรของผู้อื่นไว้ เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน และปรับไม่เกิน 10,000 บาท

2. บุคคลที่นำบัตรของผู้อื่นไปใช้แสดงตนว่าตัวเองเป็นเจ้าของบัตรต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

3. ผู้ถือบัตร (ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร) ยินยอม ให้บุคคลอื่นนำบัตรของตัวเอง ไปใช้ในทางทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทย จะหมดสิทธิในการใช้บัตรทันที และจะต้อง ส่งมอบบัตรคืนแก่ทางราชการ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เสียสัญชาติไทย ถ้า ไม่ส่งมอบบัตรคืน ต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ถือบัตรที่เสียสัญชาติไทย หากฝ่าฝืนโดยนำบัตรดังกล่าวข้างต้นไปใช้ หรือ แสดงบัตรที่ตัวเองหมดสิทธิใช้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 10 ปี และปรับ ตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท

13. ถาม

กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้อง กับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) อย่างไรบ้าง

ตอบ

: การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 มีหลักการ ดังนี้

1. ผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่อในทะเบียนบ้าน ต้องขอมีบัตรตั้งแต่แรกเกิด จนถึง อายุเจ็ดสิบปี ส่วนผู้มีที่มีอายุเกินเจ็ดสิบปี หรือผู้ได้รับการยกเว้นจะขอมีบัตรก็ได้ เพื่อให้ประชาชนขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ทุกคน

2. ยกเว้นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับผู้ฝ่าฝืนที่มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี บริบูรณ์ ทั้งนี้เพราะอยู่ในวัยที่ขาดวุฒิภาวะดูแลรับผิดชอบ และเพื่อลดภาระของ ผู้ปกครอง

3. บัตรมีอายุใช้ได้สิบปี ทั้งนี้เพื่อประหยัดงบประมาณของรัฐ

4. แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมการขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรหาย หรือขอเปลี่ยน บัตรเนื่องจากเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล แนบท้ายพระราชบัญญัติ เป็นฉบับละ 200 บาท ทั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมและส่งเสริมให้เจ้าของบัตรเก็บรักษามบัตรไว้เป็นอย่างดี

5. ในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น เกิดภัยพิบัติ เป็นต้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยขอขยายเวลาการจัดทำบัตรและเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็สามารถบังคับใช้ได้ ทั้งนี้เพื่อลดความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติที่ไม่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียม หากขอมีบัตรใหม่

6. มีบทเฉพาะกาลสำหรับผู้มีสัญชาติไทยอายุไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ให้ขอมีบัตร ภายในหนึ่งปี นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้เพื่อให้บริการเป็นไปอย่างทั่วถึง

ภาคขั้นตอนการทำบัตร ฯ กรณีต่าง ๆ

พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 กำหนดประเภทของการทำบัตรออกเป็น 3 กรณี ได้แก่ การขอ
มีบัตร การขอมีบัตรใหม่ และการขอเปลี่ยนบัตร

การขอมีบัตร ได้แก่ การทำบัตรในกรณีต่อไปนี้

1. ขอมีบัตรครั้งแรก (อายุ 15 ปีบริบูรณ์)
2. ขอมีบัตรครั้งแรกเกินกำหนดเวลา
3. บัตรเต็มหมดอายุ
4. ขอมีบัตรเนื่องจากเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน
5. บุคคลได้รับการยกเว้นขอมีบัตร
6. บุคคลพ้นสภาพได้รับการยกเว้นขอมีบัตร
7. บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยมีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าวขอมีบัตร
8. บุคคลซึ่งได้กลับคืนสัญชาติไทย
9. บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ

การขอมีบัตรใหม่ ได้แก่ การจัดทำบัตรในกรณีบัตรหายหรือถูกทำลาย

การขอเปลี่ยนบัตร ได้แก่ การจัดทำบัตรในกรณีต่อไปนี้

1. บัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญ
2. ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล

ตอนที่ 1 การขอมีบัตร

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	<p>รับคำขอมีบัตรตามแบบ บ.ป.1 พร้อมด้วยหลักฐาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ทุกกรณี การทำบัตร) - เอกสารที่ทางราชการออกให้ เช่น สูติบัตร หรือ สำเนาทะเบียนนักเรียน ฯลฯ (กรณีอายุ 15 ปีบริบูรณ์) - บัตรประจำตัวประชาชนเดิม (กรณีบัตรหมดอายุ) - หลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลได้รับการยกเว้น (กรณีบุคคลได้รับการยกเว้นขอมีบัตร) - ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดา (กรณีบุตรบุคคลต่างด้าวขอมีบัตรครั้งแรก) - หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติไทย (กรณีบุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติขอมีบัตรครั้งแรก) 	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 7 - ระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2536 - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 1919 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2535
2.	<p>สอบสวนและบันทึกถ้อยคำผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบสวนเจ้าบ้านหรือผู้นำเชื้อถือ (กรณีขอมีบัตรครั้งแรกเกินกำหนดเวลา, กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและกรณีบุคคล ยกเว้นตาม ม.5 วรรคสอง แต่ไม่มีหลักฐานการได้รับยกเว้น) - สอบสวนผู้ยื่นคำขอ (กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีขอมีบัตรครั้งแรกเกินกำหนด และกรณีบุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ) 	<p>ข้อสังเกต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ภายใน 90 วัน (กรณีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ และกรณีบัตรหมดอายุ) 1.2 ภายใน 60 วัน (กรณีอื่น ๆ) 2. หากบุคคลไม่ยื่นคำขอมีบัตรภายในกำหนดเวลาดังกล่าว มีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท ตาม พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 11 และ 12
3.	ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานตามข้อ 1, 2	
4.	นำหลักฐาน บ.ป.1 เสนอให้ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอตรวจสอบกับหลักฐานทะเบียนบ้านฉบับสำเนาทะเบียน และลงนามตรวจสอบใน บ.ป.1	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
5.	<p>รวบรวมหลักฐานทั้งหมดนำเสนอผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ทำบัตร</p> <p>- ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่</p> <p>1. พนักงานเจ้าหน้าที่ อนุมัติให้ทำบัตรในกรณีขอมีบัตรครั้งแรกอายุ 15 ปีบริบูรณ์, กรณีบัตรหมดอายุ, กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน และกรณีบุคคลได้รับการยกเว้นขอมีบัตร</p> <p>2. นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา รวมทั้งผู้รักษาราชการแทนและผู้ปฏิบัติราชการแทน อนุมัติให้ทำบัตรในกรณีขอมีบัตรครั้งแรกเกินกำหนดเวลา, กรณีบุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติและกรณีบุตรบุคคลต่างด้าวขอมีบัตร</p>	
6.	<p>กำหนดหมายเลขคำขอมีบัตรและถ่ายรูปผู้ยื่นคำขอ</p> <p>- กำหนดหมายเลขคำขอมีบัตรลงใน บ.ป.1</p> <p>- ออกใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2) โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ลงลายมือชื่อในใบรับ (บ.ป.2) พร้อมประทับตราประจำตำแหน่ง และให้ผู้ยื่นคำขอลงลายมือชื่อพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในใบรับ (บ.ป.2) ด้วย</p> <p>- ถ่ายรูปทำบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอ</p>	<p>- หมายเลขคำขอมีบัตรประกอบด้วยเลข 11 หลัก แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกคือ เลขรหัสสำนักทะเบียนมี 4 หลัก ส่วนที่สองคือ เลขรอบการทำบัตรมี 1 หลัก และส่วนที่สามคือ ลำดับที่ของการทำบัตร มี 6 หลัก</p>
7.	<p>มอบใบรับคำขอ (บ.ป.2) ให้แก่ผู้ยื่นคำขอ</p> <p>- ในกรณีขอมีบัตรเนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ ให้มอบบัตรเดิมที่หมดอายุนั้นไปด้วยโดยให้เย็บติดกับใบรับ (บ.ป.2) เพื่อให้นำไปใช้ร่วมกัน โดยให้หมายเหตุว่า "ใช้ร่วมกับบัตรเดิมหมายเลข..."</p> <p>ไว้ในใบรับคำขอด้วย</p>	
8.	<p>การจัดทำบัตรกรณีการขอมีบัตรไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ยกเว้นการขอมีบัตรของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นจะต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 10 บาท</p>	<p>- กฎกระทรวง (พ.ศ.2527) ออกตามความใน พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526</p>

ตอนที่ 2 การขอมีบัตรใหม่

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	<p>รับคำขอมีบัตรตามแบบ บ.ป.1 พร้อมด้วยหลักฐาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน - หลักฐานการแจ้งความบัตรหายหรือถูกทำลาย - เอกสารที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้าผู้ยื่นคำขอสามารถนำมาประกอบเรื่องได้) 	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2528 มาตรา 7 วรรคสาม - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการออกบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2506 ข้อ 20 - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 1919 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2535
2.	<p>สอบสวนและบันทึกถ้อยคำผู้เกี่ยวข้องดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบสวนผู้ยื่นคำขอมีบัตร - สอบสวนเจ้าบ้านหรือผู้นำเชื่อถือ (กรณีที่มีบัตรดังกล่าวออกให้ ณ สำนักทะเบียนอื่น หรือกรณีค้นหาหลักฐานการขอมีบัตรเดิมไม่พบ) - ถ้าเป็นกรณีสงสัยว่าผู้ขอมีบัตรจะมีเจตนาทุจริตให้ทำเรื่องราวขอขมาไปยังสำนักทะเบียนต้นทางที่ผู้นั้นเคยมีภูมิลำเนาอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0315/ว 875 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2519
3.	<p>ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3 และ 4 ของกรณีการขอมีบัตร</p>	
4.	<p>รวบรวมหลักฐานทั้งหมดนำเสนอผู้มีอำนาจ เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ทำบัตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีอำนาจอนุมัติได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. พนักงานเจ้าหน้าที่. อนุมัติให้ทำบัตรในกรณีบัตรหายโดยบัตรดังกล่าวสำนักทะเบียนเป็นผู้ออกให้และสามารถค้นหาหลักฐานการขอมีบัตรเดิมพบ 2. นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา รวมทั้งผู้รักษาราชการแทนและผู้ปฏิบัติราชการแทนอนุมัติให้ทำบัตรในกรณีบัตรหาย 	<p>ข้อสังเกต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแจ้งความบัตรหายให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ยกเว้นกรณีของกรุงเทพมหานครให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ 2. กำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอมีบัตรใหม่ภายใน 90 วัน นับแต่บัตรเดิมสูญหายหรือถูกทำลาย 3. หากบุคคลไม่ยื่นคำขอภายในกำหนดดังกล่าว มีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท ตาม พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 12

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ
5. 6.	<p>โดยบัตรดังกล่าวสำนักทะเบียนอื่นเป็นผู้ออกให้ หรือกรณีค้นหาหลักฐานการขอมีบัตรเคมไม่พบ</p> <p>ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนลำดับที่ 6, 7 ของการขอมีบัตร</p> <p>การจัดทำบัตรในการเินการขอมีบัตรใหม่ จะต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 10 บาท</p>	<p>- กฎกระทรวง (พ.ศ.2527) ออกตามความใน พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526</p>

ตอนที่ 3 การขอเปลี่ยนบัตร

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	<p>รับคำขอมีบัตรตามแบบ บ.ป.1 พร้อมด้วยหลักฐาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ทุกกรณี) - บัตรประจำตัวประชาชนฉบับเดิม (ทุกกรณี) - ใบสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (กรณีเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล) - เอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งมีรูปถ่าย (กรณีบัตรชำรุดในส่วนของรูปถ่ายหรือชื่อบุคคลจนไม่สามารถพิสูจน์ตัวได้) 	<p>- พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 7 วรรคสาม วรรคสี่</p> <p>- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการออกบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2506</p> <p>- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 1819 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2535</p>
2.	<p>สอบสวนผู้ยื่นคำขอมีบัตร (เฉพาะกรณีบัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญในส่วนของรูปถ่าย หรือชื่อบุคคลจนไม่อาจพิสูจน์ตัวบุคคลได้)</p>	<p>ข้อสังเกต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดระยะเวลาการขอเปลี่ยนบัตรผู้ขอจะต้องยื่นคำขอมีบัตรภายใน 90 วัน 2. หากบุคคลไม่ยื่นคำขอภายในกำหนดดังกล่าวมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท ตาม พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 12
3.	<p>ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนลำดับที่ 3 และ 4 ของกรณีการขอมีบัตร</p>	
4.	<p>รวบรวมหลักฐานทั้งหมดนำเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ทำบัตร</p>	
5.	<p>ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนลำดับที่ 6 และ 7 ของกรณีการขอมีบัตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบใบรับ (บ.ป.2) ให้มอบบัตรเดิมคืนแก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อนำไปใช้ร่วมกับใบรับ (บ.ป.2) โดยให้หมายเหตุว่า "ใช้ร่วมกับบัตรเดิมหมายเลข....." ไว้ในใบรับคำขอด้วย 	
6.	<p>การจัดทำบัตรในกรณีการขอเปลี่ยนบัตร จะต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 10 บาท</p>	<p>- กฎกระทรวง (พ.ศ.2527) ออกตามความใน พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526</p>

ตอนที่ 4 เรื่องการออกใบแทนใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2 ก.)

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	<p>รับคำร้องตามแบบคำร้องทั่วไป พร้อมด้วยหลักฐาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน - ใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2) ฉบับที่ชำรุด <p>ในสาระสำคัญ (กรณีใบรับชำรุดในสาระสำคัญ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักฐานการแจ้งความใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2) สูญหายหรือถูกทำลาย (กรณีใบรับสูญหายหรือถูกทำลาย) - เอกสารที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่าย (ถ้ามี) เช่น ใบขับขี่ หรือบัตรประจำตัวพนักงานลูกจ้าง เป็นต้น 	<p>- พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 8 วรรคสาม</p>
2.	ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานตามข้อ 1	
3.	ตรวจค้นหาหลักฐานการขอมีบัตรของบุคคลดังกล่าวจากทะเบียนบัตร (บ.ป.5) และต้นขั้วใบรับคำขอ (บ.ป.2)	
4.	เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้คัดลอกรายการจากต้นขั้วใบรับคำขอ (บ.ป.2) ลงในใบแทนใบรับคำขอ (บ.ป.2 ก) ให้ครบถ้วน	
5.	พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อในใบแทนใบรับคำขอ (บ.ป.2 ก) และประทับตราประจำตำแหน่ง	
6.	ให้ผู้ขอลงชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในใบแทนใบรับคำขอ (บ.ป.2 ก)	
7.	มอบใบแทนใบรับคำขอให้ผู้ขอพร้อมกันเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 10 บาท	<p>- กฎกระทรวง (พ.ศ.2527) ออกตามความใน พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526</p>

**ตอนที่ 5 เรื่องการขอตรวจหลักฐานหรือคัดสำเนารายการ
เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน**

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	รับคำร้องตามแบบคำร้องทั่วไป หรืออาจเป็นหนังสือจากหน่วยงานหรือสำนักงาน	- พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.252 มาตรา 10
2.	ตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องตามข้อ 1	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 2754 ลง. 2 ธ.ค. 2535
3.	พิจารณาคุณสมบัติของผู้ร้องขอว่าเข้าเงื่อนไขตามข้อกฎหมาย คือ เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่	ข้อสังเกต ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ เจ้าของบัตร หรือผู้รับมอบอำนาจ หรือทนายความ (กรณีเกี่ยวกับคดี) หรือผู้เสียหาย - กรณีได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการ แทนผู้รับมอบอำนาจต้องนำบัตรประจำตัวของผู้มอบอำนาจไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย - กรณีเกี่ยวกับคดีความ ต้องนำหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย เช่น สำเนาใบแจ้งความ หรือรับแจ้งาร้องทุกข์ สำเนาคำฟ้อง สำเนาหมายจับ สำเนาสัญญา เป็นต้น
4.	ตรวจค้นรายการจากหลักฐานคำขอมีบัตร (บ.ป.1) หรือใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2) หรือใบแทนใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.2 ก) หรือทะเบียนบัตร (บ.ป.5) หรือฟิล์มรูปถ่ายบัตร	
5.	คัดหรือคัดและรับรองสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรจากหลักฐานตามข้อ 4 ให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง	- กรณีรับรองสำเนารายการเกี่ยวกับบัตร ให้ใช้คำว่า "สำเนาถูกต้อง" - ผู้รับรองสำเนาเอกสารดังกล่าว ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่
6.	เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ร้องดังนี้ - อัตรา 10 บาท สำหรับการคัดสำเนารายการ ฯ - อัตรา 20 บาท สำหรับการคัดและรับรองสำเนารายการ ฯ	- กฎกระทรวง (พ.ศ.2527) ออกตามความใน พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.252

ตอนที่ 6 เรื่อง การเปรียบเทียบปรับความผิดเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตร (บ.ป.1) จากผู้ยื่นคำขอ และพิจารณาเห็นว่าได้มีการกระทำผิดตามกฎหมายบัตรประจำตัวประชาชนให้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ยื่นคำขอนั้น	- พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 มาตรา 11, 12 และ 22
2.	สอบสวนและบันทึกถ้อยคำผู้ต้องหาลงในบันทึกการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนที่มีโทษปรับสถานเดียวให้ครบถ้วน	- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับความผิดเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2528
3.	นำตัวผู้ต้องหาและสมุดบันทึกการเปรียบเทียบตามข้อ 2 ส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาโดยลงเลขคดีเปรียบเทียบและบันทึกรายการในสมุดบันทึกการเปรียบเทียบ ฯ ให้ครบถ้วน	ข้อสังเกต - พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ ได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา รวมถึงผู้รักษาราชการแทน และผู้ปฏิบัติราชการแทน
4.	ให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อและชำระเงินค่าปรับ	
5.	ออกใบเสร็จรับเงิน และมอบให้ผู้ต้องหานำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำขอมีบัตรต่อไป	
6.	กรณีผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ หรือยินยอมแต่ไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาให้ลงรายการในสมุดบันทึกการเปรียบเทียบและส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยเรื่องราวให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการต่อไป	- กำหนดเวลาการชำระค่าปรับให้ถือปฏิบัติตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 38 คือภายใน 15 วัน
7.	กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบวินิจฉัยแล้วเห็นว่าคดีความผิดดังกล่าวขาดอายุความ ให้บันทึกความเห็นเพื่อส่งต่อการเปรียบเทียบปรับ จากนั้นให้ส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมบันทึกความเห็นดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป - คดีความผิดเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ที่มีโทษปรับสถานเดียว มีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่เริ่มกระทำความผิด	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0304/ว 816 ลงวันที่ 5 เมษายน 2536 - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 1382 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2536

ตอนที่ 8 เรื่องการมอบบัตรประจำตัวประชาชน

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
1.	เมื่อได้รับบัตรจากกรมการปกครองให้ตรวจนับจำนวนบัตร และตรวจสอบหมายเลขบัตรว่าครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ในหนังสือคำสั่งหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการออกบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2506 - หนังสือกระทรวงมหาดไทย สืบค้นที่ มท 0315/ว 854 ลงวันที่ 2 กันยายน 2518 - หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0308/ว 1010 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2535
2.	ตรวจสอบรายการในบัตรกับต้นเจ้าหรือสำเนา บ.ป.1 เมื่อเห็นว่ารายการถูกต้องตรงกัน ให้นำบัตรดังกล่าวไปลงทะเบียน บ.ป.5 โดยเฉพาะในช่องวันออกบัตรและบัตรหมดอายุ และมอบบัตรให้แก่เจ้าของบัตร	
3.	เมื่อมีผู้มาขอรับบัตร ให้ซักถามตลอดจนสังเกตรูปร่างหน้าตา กิริยาท่าทาง สำเนียงการพูดของผู้ขอรับบัตรอีกครั้ง หากสงสัยว่าจะเป็นบุคคลต่างตัวให้งดมอบบัตร หรือมาทั้งตรวจสอบหลักฐานจนหมดข้อสงสัยก่อนจึงมอบบัตรให้	
4.	ในการมอบบัตรให้เรียกใบรับคำขอ (บ.ป.2) จากผู้ขอรับบัตรด้วยทุกครั้ง โดยให้ผู้ขอรับลงชื่อเซ็นรับใน บ.ป.2 เพื่อเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบลายมือชื่อที่เซ็นรับกับลายมือชื่อที่ปรากฏใน บ.ป.2 ได้	
5.	ในกรณีผู้ขอรับบัตรไม่อาจส่ง บ.ป.2 คืนได้ ให้เรียกหลักฐานอื่นและสอบข้อเท็จจริงบันทึกไว้เมื่อเห็นว่าเชื่อถือได้ก็ให้มอบบัตรให้	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	กฎหมาย ระเบียบ และข้อสังเกต
6.	กรณีเจ้าของบัตรไม่สามารถขอรับบัตรด้วยตนเอง และมอบฉันทะให้ผู้อื่นรับบัตรแทน ให้ตรวจสอบว่าผู้รับมอบฉันทะกับเจ้าของบัตรมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ มีการบันทึกมอบฉันทะถูกต้องหรือไม่ ผู้มอบฉันทะกับผู้รับมอบลงลายมือชื่อถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และให้เรียกหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบฉันทะเพื่อตรวจสอบด้วย	ข้อสังเกต ผู้รับมอบฉันทะจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ผู้มอบฉันทะในฐานะเป็นบิดา มารดา คู่สมรส ญาติพี่น้อง (ต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว) เท่านั้น
7.	กรณีมอบบัตรให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำไปมอบเจ้าของบัตรในตำบล หมู่บ้าน ให้แยกบัตรที่ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ออกตามหมู่บ้าน ตำบล และจัดทำบัญชีรายละเอียดและแสดงหมายเลขบัตร ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่เจ้าของบัตรแต่ละหมู่บ้าน ตำบล จำนวน 2 ชุด มอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมด้วยตัวบัตร 1 ชุด เก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด	
8.	การมอบบัตรของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปฏิบัติเช่นเดียวกับการมอบบัตร ณ ที่ว่าการอำเภอ กิ่งอำเภอ ฯลฯ และเมื่อมอบบัตรแล้วให้รวบรวมใบเหลืองส่งคืนเจ้าหน้าที่โดยเร็วด้วย	

ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราช
 บัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ กับ
 ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..)
 พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖		ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่..) พ.ศ.	
(๑) การออกบัตรใหม่ ตามมาตรา ๕ วรรคสี่ (๒) การออกบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรตาม มาตรา ๖ จัตวา (๓) การออกใบแทน ใบรับ (๔) การขอตรวจหลัก ฐานหรือคัดสำเนาหรือ คัดและรับรองสำเนา รายการเกี่ยวกับบัตร	} ฉบับละ ๒๐ บาท ฉบับละ ๒๐ บาท ฉบับละ ๒๐ บาท	(๑) การออกบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรตาม มาตรา ๖ จัตวา (๒) การออกใบแทน ใบรับ (๓) การขอคัดและรับ รองสำเนาข้อมูล เกี่ยวกับบัตร	ฉบับละ ๕๐๐ บาท ฉบับละ ๑๐๐ บาท ฉบับละ ๕๐ บาท

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติภา ศาปะระประภา